

Következő elemzésünkben azt vizsgáljuk meg, hogy a hazai vállalkozók hogyan értékelnek különböző intézményeket és közhivatalokat működésük hatékonysága és az általuk nyújtott szolgáltatások minősége alapján. Az elemzés a Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) 2010. októberi, 2014. júliusi és 2015. januári vállalati konjunktúra-felvételeinek adatain alapul. A megkérdezett vállalkozások véleménye szerint 2015 januárjában a földhivatalok működtek a leghatékonyabban és nyújtották legjobb minőségben a szolgáltatásaikat, a legalacsonyabb értékeléseket pedig a kórházak kapták. Az iskolatípusok közül a főiskolákat és egyetemeket értékelték legjobbra a vállalatok, legrosszabbra pedig a szakiskolákat. A vizsgált időszakok közül a cégek 2014 júliusában értékelték legjobbra az intézmények működését. Ezt követően a vállalkozások véleménye jellemzően romlott, az eredmények 2015 januárjára visszaestek a 2010-es szintre.

Értékelések

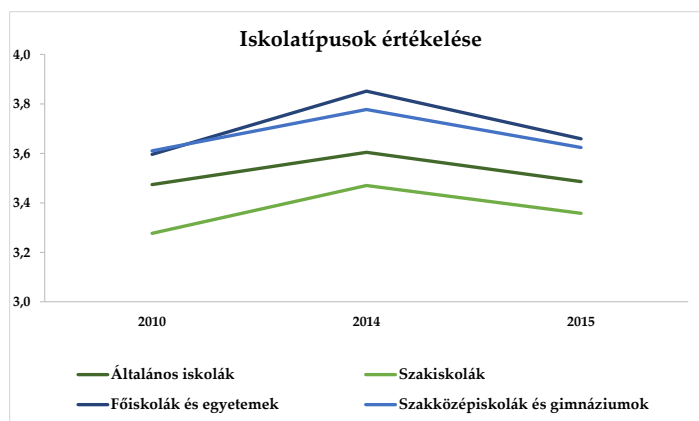
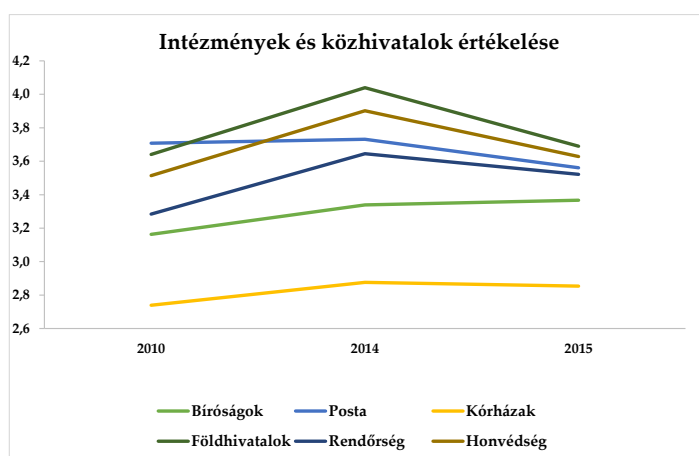
Jelen elemzés a vállalati konjunktúra-felvétel kérdőíveinek azon kérdésén alapul, melyben a válaszadó vállalkozások 1-től 5-ig terjedő skálán értékelték a kérdőívben felsorolt intézményeket és közhivatalokat működésük hatékonysága és szolgáltatásaik minősége alapján. A következőkben a bíróságok, a posta, a kórházak, a földhivatalok, a rendőrség, a honvédség és a különböző iskolatípusok értékelésének alakulását mutatjuk be.

A megkérdezett vállalatok 2010 októberében a postát és a földhivatalokat értékelték legjobbra működésük hatékonysága és szolgáltatásaik minősége alapján. Azonban 2014 júliusára a posta értékelése leromlott, melynek következtében ebben az időpontban és 2015 januárjában is a földhivatalokat értékelték legjobbra a vállalatok, míg a honvédség kapta a második legmagasabb értékelést. A vállalkozások a felsorolt intézmények közül a kórházak működéséről vannak a legrosszabb véleménnyel.

A megkérdezett vállalatok 2010 októberében az iskolatípusokat tekintve a főiskolákat és egyetemeket, illetve a szakközépiskolákat és gimnáziumokat szinte egyformán értékelték, e két iskolatípust tartották a legjobbnak. Azonban 2014 júliusában és 2015 januárjában már megjelent egy kismértékű különbség a két iskolatípus értékelésében: legjobbra a felsőoktatási intézmények működését értékelték a vállalatok, amiket a szakközépiskolák és gimnáziumok követtek, majd pedig az általános iskolák. A legalacsonyabb értékelést a szakiskolák kapták minden vizsgált időpontban.

Az értékelések változása

A vállalatok 2014 júliusában jellemzően valamennyivel jobbra értékelték a különböző intézmények és közhivatalok működését, mint 2010 októberében. Ez alól a posta jelent kivételt, mivel ennek értékelése nem javult a két időszak között. A legnagyobb mértékű növekedést a földhivatalok és a honvédség értékelésében tapasztaltuk. Kismértékben a kórházakról alkotott vélemények is javultak, azonban esetükben alacsonyabb volt a növekedés mértéke, mint az eddig felsorolt intézményeknél. Az iskolatípusok közül legnagyobb mértékben a főiskolák és egyetemek megítélése

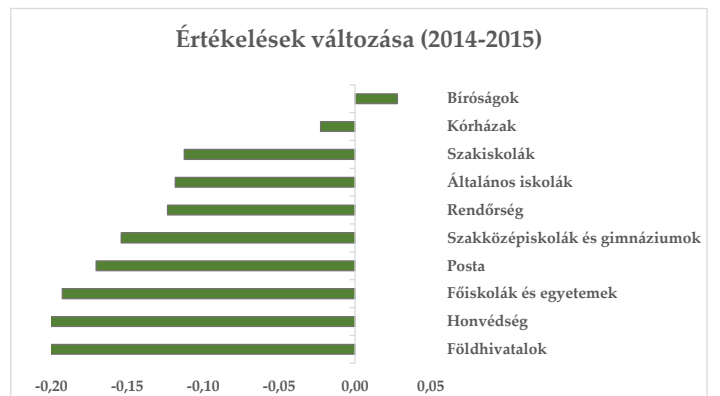
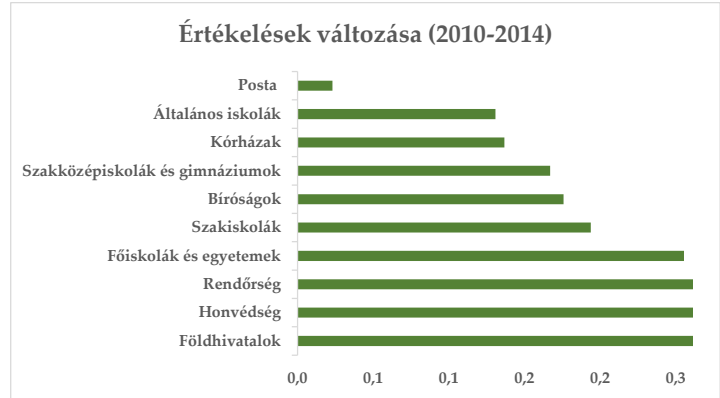

javult, legkisebb mértékben pedig az általános iskolákról alkotott vélemények változtak.

2014 júliusát követően a vállalatok értékelései jellemzően romlottak. Kivételt a kórházak és bíróságok jelentenek, mivel ezek megítélése nem változott szignifikánsan. Legnagyobb mértékben jellemzően azon intézmények értékelése javult, amelyeké a leginkább csökkent 2010 októberé és 2014 júliusa között. Tehát leginkább a földhivatalok értékelése romlott, majd pedig a honvédségé. Az iskolatípusok közül a legnagyobb mértékben a felsőoktatási intézmények értékelése esett vissza, legkevésbé pedig a szakiskoláké és az általános iskoláké.

Az értékelések kezdeti javulása majd romlása eredményeképpen a 2015. januári értékelések a legtöbb intézmény és közhivatal esetén nem különböznek szignifikánsan a 2010. októberi értékelésektől. Kivételt a rendőrség, a bíróságok és a kórházak jelentenek, melyek megítélése 2015 januárjában kissé pozitívabban volt, mint 2010-ben. Ezekon kívül változott a posta megítélése is, azonban ez esetben alacsonyabb értékelések figyelhetők meg 2015 januárjában, mint 2010 októberében.

Tehát összességében elmondható, hogy a vizsgált időszakok közül 2014 júliusában volt jellemzően a legjobb a vállalkozások értékelése a különböző intézmények és közhivatalok működésének hatékonyságára és szolgáltatásainak minőségére vonatkozóan. 2014 júliusa után a vizsgált intézményekről alkotott vélemények romlottak, és ennek eredményeképp a 2010. októberi és 2015. januári értékelések között csak néhány intézmény értékelésénél figyelhető meg szignifikáns különbség.

Makrogazdasági tendenciák: A Horizont 2020 program KKV-fejlesztési eszközének bemutatása

Az európai kis- és középvállalkozások számára nyitott a lehetőség, hogy pénzügyi támogatást igényeljenek az Európai Uniótól szubvenciók, hitelek, illetve garanciák formájában.

A pénzügyi támogatás érkezik közvetlenül az EU-tól, illetve közvetetten nemzeti és regionális programokon keresztül. A következőkben a Horizont 2020 program KKV-fejlesztési eszközét mutatjuk be, melyen keresztül a KKV-k közvetlenül az EU-tól juthatnak támogatáshoz. Az EU Horizont 2020 keretprogramja a kutatások és innovációk támogatását célozza a 2014-2020-as időszakban. A keretprogramon belül a KKV-kat a KKV-fejlesztési eszközön keresztül támogatják, melynek költségvetése 2,8 milliárd euró.

A Horizont 2020 program KKV-fejlesztési eszközének célja

A KKV-fejlesztési eszköz fókuszba kifejezetten olyan projektekre irányul, amelyek korszakalkotó innovációkat képesek teremteni. Az eszköz a KKV-k minden olyan innovációs tevékenységét támogatja, amelynek látható hozzáadott értéke van Európa számára; célja, hogy korai szakaszban lévő kutatási tevékenységek finanszírozásához nyújtson alapot. Olyan innovatív KKV-kat céloz, amelyekben erős a fejlesztési és növekedési potenciál. A KKV-fejlesztési eszközt az Európai Bizottság KKV-ügyi végrehajtó ügynöksége (*Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises, EASME*) kezeli.

A KKV-fejlesztési eszköz három fázisa

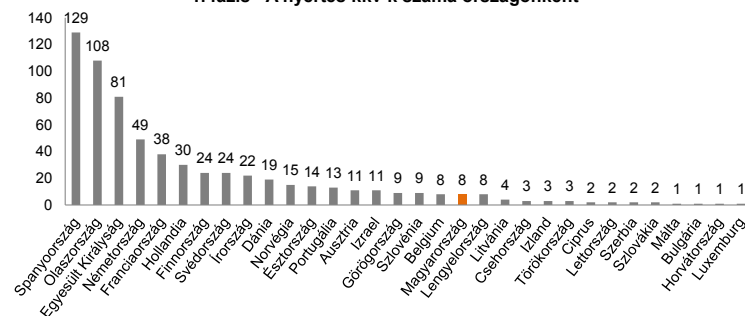
A KKV-fejlesztési eszköz három fázisra tagolódik az innovációs ciklusnak megfelelően:

1. fázis: Az *Innovatív elképzelés és megvalósíthatósági elemzés* jelenti a kezdeti fázist, amely magába foglalja az ötlet technológiai és kereskedelmi potenciáljának elemzését. Ebben a fázisban az átalánytámogatás 50.000 euró, a projektek elvárt futamideje körülbelül 6 hónap.

2. fázis: A *K+F tevékenység, demonstráció, piaci minta elkészítése* fázis célja a kutatás-fejlesztési tevékenység lefedése. Az innovációs projekt megvalósításának elemei lehetnek a prototípus-készítés, tesztelés, modellezés, felmérés stb. Az elérhető támogatás 0,5 és 2,5 millió euró közötti összeg, a projektek elvárt futamideje 12 és 24 hónap közé esik.

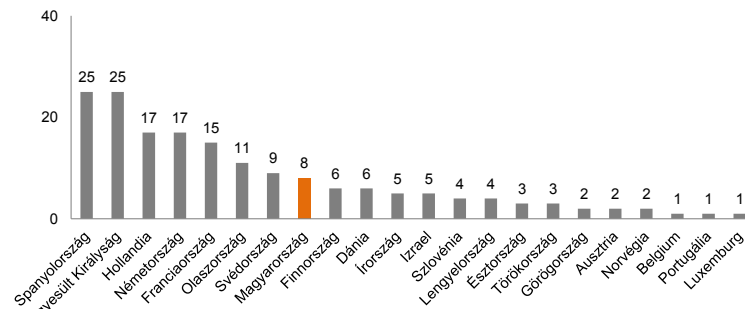
3. fázis A *Piacosítás* fázisában a KKV-k indirekt támogatásban részesülhetnek innovatív termékük kereskedelmi forgalomba hozatalának során. Az 1. és 2. fázis győztesei tréning-, illetve mentorálási szolgáltatásokat igényelhetnek, amelyek megkönnyítik a hálózatépítést és a pénzügyi eszközökhöz való hozzáférést. Ebben a fázisban nincs direkt finanszírozás.

1. fázis - A nyertes kkv-k száma országonként

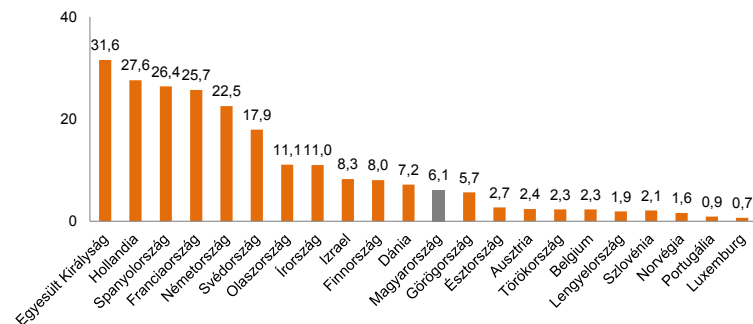
Forrás: Európai Bizottság

2. fázis - A nyertes kkv-k száma országonként

Forrás: Európai Bizottság

2. fázis - Az igényelt támogatás összege (millió euró) országonként

Forrás: Európai Bizottság

A források allokációja 2014-ben

2014-ben az Európai Bizottság az 1. fázis három felhívása során 655 KKV-t választott, amelyek összesen 592 projektben vettek részt. A projektek támogatásának összértéke 29,6 millió euró volt. A támogatásokat 32 ország KKV-i nyerték el, a legtöbb nyertes Spanyolország (129), Olaszország (108) és az Egyesült Királyság (81) vállalkozásai közül került ki.

Nyolc magyar KKV nyert el támogatást az első fázis során, nyolc különböző projektre. A nyertes vállalkozások a következő tématerületeken belül pályáztak: biomarkerek és diagnosztikai orvosi eszközök (2 cég), nyílt, diszruptív innováció¹ (2 cég), nanotechnológiai fejlett anyagok, vagy fejlett gyártási és eljárási technológiák KKV-k általi felvételének felgyorsítása (1 cég), erőforrás-hatékony, ökológiailag innovatív élelmiszertermelés és -feldolgozás (1 cég), a KKV-k innovációs potenciáljának stimulációja egy alacsony széndioxid-kibocsátású és hatékony energiarendszer érdekében (1 cég) és innovációs kutatás a közlekedés terén (1 cég).

2014-ben a második fázis keretében az EB 134 projektben résztvevő 172 KKV-t választott két felhívás során, 225,75 millió euró értékű támogatást kiosztva.

A második fázis nyertes KKV-i 22 országból kerültek ki. Az első fázishoz hasonlóan az egyik legsikeresebb ország Spanyolország volt, ahol 25 vállalkozás nyert pályázatot. Ezen kívül az Egyesült Királyság (25), Hollandia (17) és Németország (17) vállalkozásai között volt a legtöbb nyertes az előző évben. Összességében a legtöbb támogatást (31,6 millió eurót) az egyesült királyságbeli vállalkozások kapták.

Összesen 8 magyarországi KKV nyert pályázatot (összesen 6,1 millió euró értékben) a második fázis keretében, melyek 6 projektben vettek részt. Három cég a nyílt diszruptív innováció területén, két cég a közlekedés, három cég az élelmiszertermelés, és egy cég a nanotechnológia területén folyó projektekhez nyert el támogatást.

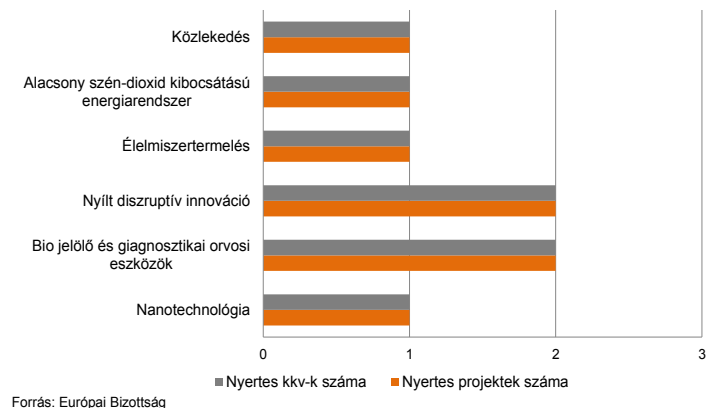
A KKV-fejlesztési eszközről részletes információk állnak rendelkezésre a következő weboldalakon magyar, illetve angol nyelven:

<http://www.h2020.gov.hu/ii-ipari-vezeto-szerep/kkv-eszkoz/kkv-eszkoz>

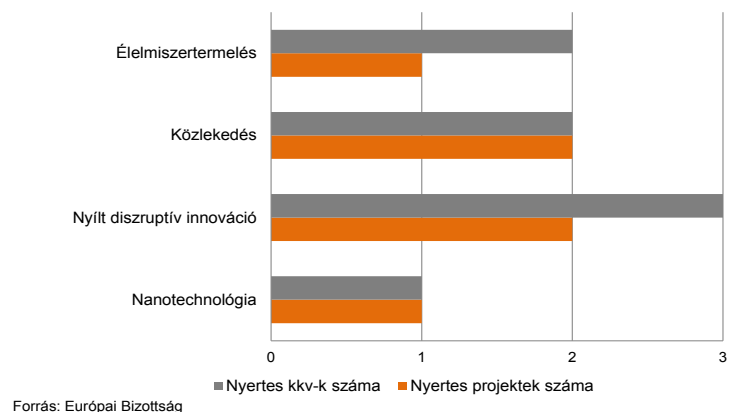
<http://ec.europa.eu/easme/en/horizons-2020-sme-instrument>

¹ A Nyílt diszruptív innovációs (The Open and Disruptive Innovation, ODI) séma célja, hogy olyan innovatív, gyorsan növekvő kkv-k fejlődését támogassa, melyeknek erős diszruptív innovációs potenciáljuk van – vagyis olyan ötleteik, amelyek segítségével új piacokat tudnak teremteni, átvéve korábbi piacok helyét új technológiák, modellek, koncepciók és termékek segítségével.

1. fázis - Magyarországi áttekintés

2. fázis - Magyarországi áttekintés

Forrás:

Az Európai Bizottság KKV-ügyi végrehajtó ügynökségének (EASME) honlapja:

<http://ec.europa.eu/easme/en/horizons-2020-sme-instrument>

Az 1. fázis nyerteseinek listája:

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/h2020-smeinst-1-2014/1650128-sme-instrument-phase1-beneficiaries_en.pdf

A 2. fázis nyerteseinek listája:

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/h2020-smeinst-2-2014/1650129-sme-instrument-phase2-beneficiaries_en.pdf

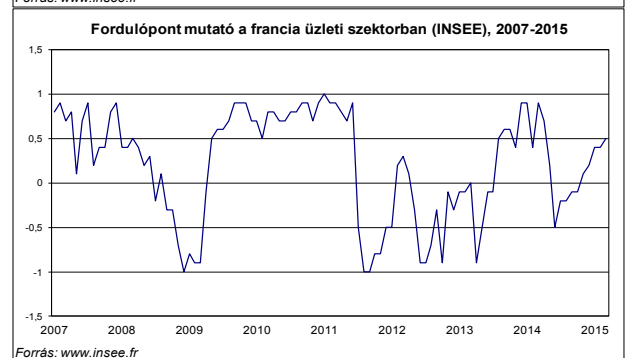
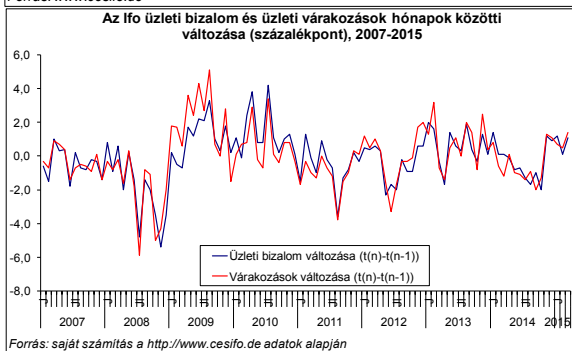
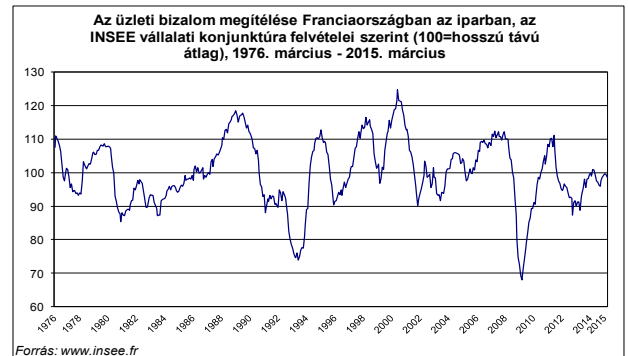
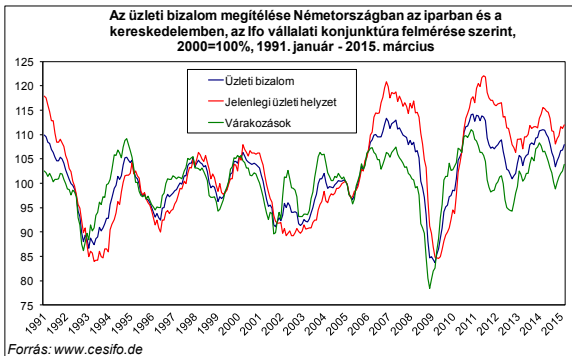
Európa Digitális Menetrendje (Digital Agenda for Europe):

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/open-disruptive-innovation-0>

Nemzetközi tendenciák

A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexe 2015 márciusában 107,9 pontra emelkedett a 2015. februári 106,8 pontról. A bizalmi index 2014 májusától októberig tartó folyamatos csökkenő tendenciája novemberben érkezett fordulóponthoz. A jelenlegi üzleti környezet megítélése az előző hónaphoz képest 1,1 ponttal javult. A várható üzleti helyzetet újfent jobbnak látják a megkérdezettek, mint a megelőző hónapban. Az üzleti helyzet és a várakozások alakulása közötti rést mérő, a GVI által számított aszinkronitási index értéke csökkent márciusban, így az üzleti bizalmi indexet kisebb mértékű bizonytalanság jellemzi, mint a megelőző hónapban. Az Ifo elemzői szerint a vállalatok kifejezetten elégedettek jelenlegi üzleti helyzetükkel és többségük optimista az üzleti kilátásokkal kapcsolatban is, így a német gazdaság idei éve továbbra is kedvezően alakul. (Forrás: Ifo, <http://www.cesifo-group.de>)

A francia statisztikai hivatal (INSEE) felmérése alapján a 2015 márciusában megkérdezett vállalatvezetők véleménye szerint a francia ipari konjunktúra helyzete stabil. Az előző hónaphoz képest történt egy pontos csökkenés után az INSEE üzleti bizalmi indexe jelenleg nagyon közel van hosszú távú átlagos értékéhez. A gazdasági fordulópontra mutatója növekedett és a kedvező rövid távú gazdasági helyzetet jelző zónában van. Az elmúlt időszak termelés egyenlegmutatója 8 ponttal csökkent és hosszú távú átlagos értéke alatt van. A vállalatvezetők egyéni üzletmenetre vonatkozó prognózisának egyenlegmutatója a februári szintjéhez képest csökkent. Az általános kilátásokat jellemző index – mely a válaszadók ipari aktivitásra vonatkozó véleményét összegezve tükrözi – folyamatosan növekszik október óta. Márciusban ez a mutató 8 ponttal emelkedett és így már meghaladta a hosszú távú átlagos értékét. (Forrás: INSEE, <http://www.insee.fr>)

Írták: Bárdits Anna (elemző, GVI)
Makó Ágnes (elemző, GVI)
Jasna Zarkovic (gyakornok, GVI)
Varga Anita (gyakornok, GVI)
Nyíró Zsanna (elemző, GVI)
Kompaktor Emília
Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az
alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
2015 / április, Budapest,
2015-05-06